

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 216

Maribor, četrtek 24 septembra 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Telefon:

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Uredn. 2440 Uprava 2455

Oglasi po tarifu

Večja mesečno prejemana v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Oglase sprejema tudi oglaševalski oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Štefan Faleš priznal umor pri Gačniku

Osumljenec prizna kdo je — Izdajalska suknja — Izpoved na orožniški postaji — Roparski pohod — Napad na žrtev z železnim drogom — Heričeva s sekuro v rokah — Faleš na Madžarskem — Drugi grehi — Kratka slava na Pragerskem

MARIBOR, 24. septembra. Slab mesec je tega, ko je pretresel domače prebivalstvo v Gačniku nad Pesnico strahovit roparski umor, katerega žrtev je postala 68letna čudaška samica Julijana Heričeva. Našli so jo z razbito glavo mrtvo v sadovnjaku za njeno hišo. Posestnica je gospodarila na posestvu samo s 67letnim hlapcem Petrom Špelcem.

V petek, 28. avgusta zjutraj sta šla dva domača posestnika mimo sadovnjaka. Niti 100 korakov od hiše sta uzrla Heričevo, ki je ležala na tleh. Pristopila sta bliže, da bi jo zdramila, a sta osupla odstopila ter ugotovila, da Heričeva ne leži, ampak da je mrtva. Okolu nje je bila mlaka krvi, izpod robca na glavi so gledali možgani. Jasno je bilo, da je postala ženska žrtev zločina.

Še isti dan je prišla na lice mesta sodna komisija, in sicer preiskovalni sodnik dr. Granovšek, drž. tožilec dr. Dev in sodni zdravnik dr. Zorjan. Komisija je ugotovila, da ima Heričeva zadaj prebito lobanjo. O storilcu pa ni

bilo sledu. Oblasti so v prvem trenutku aretirale viničarja Bachmanna, ki ima viničarstvo kakih 200 korakov od posestva Heričeve, a so ga z njegovo ženo vred kmalu izpustile, ker je daktiloskopska preiskava ugotovila, da odtisi prstov na omarah Heričeve niso njegovi, ampak izvirajo od Štefana Faleša, znanega zločinca, ki je šele letos spomladi prišel iz ječe, kjer je odsedel 8 let robije. Za njim je bila izdana tiralica. Dobro tri tedne so ga iskali zaman — slednjič je le prišel v roke pravice.

Faleša so videli v okolici Gačnika tik pred zločinom. Klatil se je po Št. Ilju in okolici. 28. avgusta so ga videli v Špilju. Prišel je bil k neki ženski in jo prosil, če se sme pri njej obriti. To mu je dovolila, opazila pa je tudi, da ima pri sebi nenavadno veliko množino jugosl. denarja. Faleš je nosil s seboj tudi kos s injine, ki je zmanikal iz shrambe Heričeve. Še preden se je bil Faleš do polovice obril, je prišel slučajno mimo hiše avstrijski orožnik. Napol obril je tedaj pobegnil iz hiše in izginil.

Wiesu sukno. Tudi ženska iz Špilja, pri kateri se je bril in odkoder je napol obril pobegnil pred avstrijskim žandarjem, ga je spoznala. Po daljšem zaslišanju na meji je Faleš končno izjavil, da je pripravljen na orožniški stanici vse priznati. Ko so prišli tja, je priznal pred komandirjem Kosmačem in Velikonjo, da je res izvršil umor v Gačniku.

Na licu mesta

Danes zjutraj so Faleša prepeljali z vlakom do Pesnice, odkoder so ga z eskorto odvedli na lice mesta v Gačnik. Tam je povedal in pokazal vse, kako je umor izvršil. Sklenil je že na Pragerskem 27. avg. popoldne, da pojde na roparski pohod v Gačnik. Šel je peš do Maribora, kamor je prišel zvečer, in od tu je nadaljeval pot tudi peš do Gačnika preko Pesnice. Ko je okrog 23. ponoči prišel tja, je najprej šel parkrat okoli hiše in si ogledoval, kje bi prišel notri. V rokah je imel železen drog, takozvani deležnik, kakor kmetje imenujejo železno palico, ki jo rabijo pri vpreganju volov. Vlomil je nato zadnja vrata, ki so bila samo zapahnjena z navadnim zapahom. Toda pri vratih je že stala Julija Herič, ki je očividno čula, da nekdo hodi okrog hiše. V rokah je držala veliko sekuro z dolgim ročajem. To je videl, ko je posvetil z vžigalico, nakar je takoj s svojo železno palico zamahnil po njeni glavi. Starka se je zgrudila, vendar se je še poskušala dvigniti, zato jo je udaril še dvakrat po glavi s svojo železno palico, nato pa jo je naložil in odnesel kakih 50 korakov stran v vrt. Ko je to opravil, je šel nazaj v hišo in vse prebrskal. Našel pa je samo 180 Din denarja v postelji, v omarah pa nič. Zato je vzel iz vedra (kible), kjer je imela meso v zabeli, kos svinjine, takozvano ribo, vzel pa je tudi moško sukno, ki je v sobi vlesela. Nato je še tisto noč pobegnil preko meje v Avstrijo.

Odiseja po umoru

Faleš je tudi povedal, da se je od Špilja klatil proti Lučanom in odtam proti Wiesu, kjer je prodal v Gačniku ukradeni sukno, nato pa jo je mahnil nazaj proti vzhodu in je prekoratil madžarsko mejo. Tam se je klatil po raznih krajih do 19. t. m. Ukradel je neke kolo in z njim pri Dol. Lendavi prišel preko naše meje. Že med potjo preko Prekmurja in Slov. goric je sklenil, da bo vlomil v Glačnikovo graščino. Na Pragersko je prišel 21. t. m. zvečer in je takoj šel h graščini. Čakal je v kozolcu do 23. ure, nato pa izvršil že opisani vlom. Takoj po izvršenem vladu jo je s kolesom popihal proti Zavrču. Nadaljnja zgodba je znana iz gornjega opisa.

Preteklost zločinca

Kakor smo že javili, je bil Faleš leta 1925, zaradi umora sestre sedaj umorjene Julijane Herič obsojen na 8 let robije. L. 1929, pa je bil amnestiran in je kmalu potem, ko je bil izpuščen iz kaznišnice, zopet prišel s svojimi zločinskimi podvigi. Ko je lani bilo vlomljeno v graščino na Pragerskem, je bil on osumljen in aretiran, vendar je trdovratno

Ali pojdemo volit?

Volitve v narodno skupščino so — kakor smo že včeraj kratko javili — razpisane za 8. novembra t. l. in se bo nova skupščina sestala dne 7. decembra t. l. Prvič po skoro 3 letih brezparlamentarnega življenja se bodo zopet sestali zastopniki naroda, voljeni na podlagi splošne in enake volilne pravice. Sestali se bodo v mnogo težjih gospodarskih in finančnih prilikah, nego so bile pred dobrimi tremi leti, ko je radi strašnih bratomornih dogodkov takratna brezplodna skupščina bila razpuščena ter je kralj kmalu nato vzel državne vaje sam v svoje krepke roke.

Teoretično se morda da volilnemu zakonu očitati pomanjkanje polne demokracije. Toda v danih prilikah moramo računati praktično, in s tega vidika bodo volitve na podlagi novega volilnega zakona samo nadaljevanje jugoslovenske politike od 6. jan. 1929, ko je šele bila na trdna tla postavljena jugoslovenska država in nacionalna misel. Vse odtlej so kralj in njegova vlada vodili državno politiko v tej smeri, in tudi še danes in za vso bodočnost mora biti vse javno delo usmerjeno tako, da bo varovana in vedno bolj utrjevana ravna linija jugoslovenskega državnega in narodnega edinstva. Sedanje volitve imajo namen, da poglobijo edinstvo države, da onemogočijo cepljenje posameznih delov naroda po poedinih pokrajinah, da poudarijo splošne interese države in izločijo pojavljanje verskih in plemenskih organizacij v našem javnem življenju.

Tudi določba volilnega zakona, da pripadete najmočnejši kandidadni listi dve tretjini vseh mandatov, je namenjena predvsem konsolidaciji naših prilik. Ta določba omogoča stabilnost prilik v državi in vladi. Opoziciji je z eno tretjino mandatov še vedno omogočeno, da sodeluje kot kontrola in kot korektiv dela večine. Ako hoče opozicija resno in stvarno delo, bo tudi z eno tretjino poslancev dosegala svoje uspehe. Obžalovati bi morali, ako bi se opozicija odločila za abstinenco. Čuje se, da so nekateri gospodje iz raznih bivših strank izdali proklamacije na narod, v kateri zahtevajo abstinenco pri volitvah. Ako je to res, moramo na obžalovanje ugotoviti, da ti gospodje še vedno ne pojmiyo vse resnosti in težnje položaja, v katerem se nahaja ves svet, vsa Evropa in seveda tudi naša država. Obžalovati moramo, da se gotove užaljene osebnosti še vedno na ludo partijskim geslom igračkajo z najelementarnejšimi interesi celokupnega naroda. Zakaj nedvomno je, da je danes bolj ko kedaj potrebna stabilnost v politiki, ki je osnovna potreba predvsem za uspehe v gospodarski politiki.

Gre pri volitvah dne 8. nov. za to: ali bomo odobrili politiko našega kralja, ki je s svojim aktom od 6. jan. 1929 povedel našo državo iz kaosa strankarskih in klikarskih borb v solidno gospodarsko delo? Ali bomo odobrili, da je po več ko desetletni borbi za ime države končno

Kako so prišli morilcu na sled

V noči od 21. na 22. t. m. je bilo vlomljeno v graščino dr. Glančnika pri Pragerskem. Vlomilec je odnesel 56 Din denarja, nekaj cigaret, štambiljko tamošnje kmetijske podružnice in poselsko knjižico, ki se je glasila na ime Franca Greifonerja. Ko je orožništvo stanice na Pragerskem z g. narednikom Velikonjo na čelu 22. t. m. zjutraj raziskovalo v graščini, je prišla na stanico od orožniške postaje v Zavrču brzojavka, da so tam aretirali nekega potepuha, ki se je tisto jutro pripeljal tja s kolesom, s legitimiral s poselsko knjižico kot Franc Greifoner, pri katerem so pa v nahrbtniku našli tudi štampiljko kmet. podružnice na Pragerskem.

Narednik orožniške stanice na Pragerskem je že pred tem osumil vloma Štefana Faleša, ki je bil že tudi lansko leto osumljen popolnoma enako izvršenega vroma v to graščino, ob kateri prillki je vlomilec odnesel 1900 Din. Vendar takrat vloma Falešu niso mogli dokazati in je bil letos na spomlad iz preiskovalnega zapora v Mariboru izpuščen. Vlomilec je tudi tokrat, pravtako kakor lani, splezal skozi zamreženo okno. Po teh ugotovitvah je bilo orožn. naredniku Velikonji takoj jasno, da v Zavrču zadržani dozdevni Greifoner ni nihče drugi nego že več tednov zaradi umora v Gačniku zasledovani Štefan Faleš. Podal se je s pripravnim orožnikom Porokom takoj

tal državi ime Jugoslavije in naši vojski jugoslovenske prapore? Ali bomo odobrili, da je bila v dobi od 6. jan. 1929 izdana cela vrsta zakonov, na katere smo poprej zaman čakali polnih 10 let? Ali bomo odobrili kraljevo politiko polnega jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva? Ali bomo pokazali vsemu zunanjemu svetu, da hočemo v duhu kraljevega manifesta in njegovih idej tudi v bodoče posvečati svojo skrb prvenstveno našim gospodarskim problemom, ki so v tesni zvezi s svetovno ekonomsko

22. t. m. z vlakom ob pol 13. do Moškancje, od tam pa s kolesom v Zavrč. Tam sta našla na orožniški stanici dozdevnega Franca Greifonerja. Ko mu je Velikonja pokazal sliko na tiralici, je možakar priznal, da je res iskani Štefan Faleš.

Že pri nadaljnjem zaslišanju v Zavrču je Faleš tudi priznal, da je letos res on vlomil v graščino na Pragerskem, tajil je pa še vedno lanski vlom. Velikonja in Porok sta Faleša še 22. t. m. zvečer pripeljala na Pragersko, kjer se je včeraj na orožniški stanici zasliševanje nadaljevalo.

Faleš prizna zločin pri Gačniku

Po daljšem obotavljanju je Faleš včeraj končno tudi priznal, da je izvršil v noči na 28. avg. t. l. strašni umor starke Julijane Herič v Gačniku. Včeraj popoldne so ga namreč z vlakom zapeljali — seveda vklejenega — v Št. Ilj, kamor so prišli ob 14. in kamor so bile poklicane iz sosedne Avstrije razne osebe, o katerih se je vedelo, da so Faleša po umoru v Gačniku videli v Špilju in v drugih krajih ob meji. V Wiesu je Faleš prodal sukno, katero je bil ukradel v sobi Heričeve in ki je bila nedeljska suknja njenega hlapca. Vse te osebe so izjavile, da lahko pod prisego potrdijo, da je to res tisti človek, ki se je klatil takrat po njihovih krajih, in ki je prodal v

krizo, ter da smo trdno odločeni, se posledicam krize postaviti v bran tudi z najtežjimi osebnimi žrtvami?

Volitve dne 8. nov. morajo biti dokument našega razumevanja in zahtevanja zdrave gospodarske politike, obenem pa zmaga čiste jugoslovenske misli. Zato se ne sme naš narod udati demagoškimi kličem po abstinenci od volitev, ampak mora, pa najsi bo tudi samo ena kandidatska lista, baš z glasovanjem za to listo pokazati svojo zrelost v poimovanju velikih državnih problemov.

tajil krivdo, in ker ni bilo konkretnih dokazov, je bil letos na spomlad zopet izpuščen. Sedaj je že tudi priznal, da je on bil tisti, ki je na cesti blizu Slov. Bistrice napadel neko žensko, ki je šla s svojo hčerko v Slov. Bistrico, ji iztrgal torbico z nekaj denarja in pobegnil.

Zasliševanje v Mariboru

Davi so pripeljali Faleša v Maribor, klenjenega na verigo in z močno eskorto. Prevzela ga je mariborska orožniška stanica, kjer se nadaljuje zasliševanje. Faleš je sumljiv tudi napada na dve gosposki na Pohorju ter raznih vlomov v okolici Pragerskega, Slov. Bistrice in Poljčan.

Tudi ga zasleduje vojaška oblast že od 1. 1922 kot vojnega begunca.

Faleš je tipičen eksemplar zločinca. Majhen in razmeroma slaboten. Iz njegovega obraza odseva hladnokrvnost, njegovi odgovori so mirni. Prizna samo, kar pod težo dokazov mora priznati.

DANES NA BLEDU.

BLEDE, 24. septembra. Današnji dan prinaša naslednji položaj: Colle je na tem, da bo izgubil proti Spielmannu. Vidmar in Niemcovič sta remizirala po 27 potezah. Tudi partija Astaloš-Pirc se je končala remis, in sicer po 16. potezi. Tartakower se je dopoldne uspešno branil proti Flohru. Takisto so neodločene igre: Bogoljubov-Stoltz in Kashdan-Kostič. Prilicno izenačena je tudi partija Aljehin-Maroczy.

GROF STÜRGGH IZPUŠČEN.

GRADEC, 24. septembra. Grof Bernhard Stürggh, posestnik, graščak in župan v Obrani pri Radgoni, ki je dal zavetjšče uprizaritelju ponosrečnega heimwehrovskega puča dr. Pfrimerja, je bil včeraj brez kavcije izpuščen iz zapora.

Notranja sloga proti zunanemu sovražniku

PEIPING, 24. septembra. V Kitajski se silno širi bojkot Japoncev. Vladi v Nankingu in Tonkingu (Kantonu) se nameravata spraviti, da bosta lažje nastopali proti Japoncem.

WASHINGTON, 24. septembra. Japonski poslanik v Zedinjenih državah je včeraj zagotovil zunanemu ministru Stimsonu, da Japonska ne namerava zasesti Mandžurije, ker priznava, da je ta dežela sestaven del Kitajske.

LONDON, 24. septembra. Po poročilih iz Tokia je sklenila japonska vlada ustaviti pošiljanje nadaljnjih vojaških čet v Mandžurijo. Pač pa so japonske čete pripravljene za sunek proti Harbinu. Kitajsko prebivalstvo v Harbinu je iz zagrenjenosti proti japonski invaziji dvakrat z bombami napadlo japonski konzulat in Korejsko banko ter še dve drugi japonski poslopji. Govori se, da bodo Japonci v primeru sile vdrli celo v rusko interesno sfero. Ker bi japonska zasedba Harblua odrezala rusko železniško zvezo z Mandžurijo, bi se utegnil japonsko-kitajski konflikt v tem primeru razširiti tudi na Rusijo. Zato je japonski konzul v Harbinu prosil svojo vlado, naj ustavi napredovanje vojske v smeri proti Harbinu.

ZENEVA, 24. septembra. Kitajski delegat dr. Sze je izrekel silno težke očitke na račun japonskih zasedbenih čet v Mandžuriji. Japonci so zasedli železnico od Kirima do Čangčunga in razdrli vse prometne zveze. V Mukdenu so ujeli devet članov deželne vlade ter izropali stanovanje generala Čangksilianga. Mesto Čangčun je razvalina. Kitajci imajo nad 600 mrtvih. Med njimi je tudi neki brigadni general.

TOKIO, 24. sepembra. Japonski vojni minister je izjavil v nekem razgovoru, da je Japonska pripravljena odtegniti vojaštvo iz Mandžurije, čim bodo to razmere dovolile. Povdaril pa je tudi, da ima Japonska v rokah po godbe, ki ji garantirajo pravice vzdrževanja 15 mož na vsak kiloneter vzdolž mandžurske železnice. Če bi se natančno držala teh pogodb, bi morala imeti pod orožjem v Mandžuriji 16.500 mož, dočim jih ima sedaj samo 14.000.

Mariborski in dnevni drobiž

Poglej takoj jutri, če si v volilnem imeniku!

Volilni imeniki, potrjeni od sodišč, so razgrnjeni pri vseh županstvih, v Mariboru v konskripcijskem uradu (poleg pošte). Vsakdo, ki je po zakonu upravičen voliti, naj takoj pogleda, če je vpisan v imenik. Ako ni, naj takoj tam zahteva, da ga vpišejo. Za ta slučaj mora prineseti krstni list, domovnico in potrdilo občine o bivanju v občini. Vse te dokumente morajo dati uradi brezplačno. Čas za reklamacije je samo še jutri v petek in v soboto! Kasneje je za te volitve prekasno!

Pozor, člani Narodne Odbrane!

Člani Narodne Odbrane se opozarjajo, da lahko izve vsak v pisarni N. O., ali je vpisan v volilni imenik mestne občine mariborske ali ne.

Smrtna kosa.

V sredo 23. t. m. ob 21. je umrl po kratki boleznii tukajšnji tovarnar perila g. Franc Verdnik. Učakal je samo 47 let. Pogreb bo v petek ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. Pokoščniku blag spomin, preostalim naše sožalje!

Dobava pšenične moke.

Pišejo nam: Da si ne bi mogli peki dobiti pšenične moke v primernih količinah, ne odgovarja dejstvom, ker imajo mlini moke dovolj na zalogi, res pa je, da se vsled z zakonom urejenega zvišanja cen pšenice postavlja tako bela kot krušna moka dražje, kar znači za peke pri novo določenih zakonitih cenah kruha izgubo. Upati je, da se bo sedanje nesorazmerje med cenami pšeničnih mlevskih izdelkov in kruha v najkrajšem času s strani oblastev upoštevalo.

Trg v sredo 23. septembra

je bil precej dobro založen, ali vendar se je videlo, da se bliža konec meseca. Cene mesu so pri perutnini ostale dose-danje, pri zelenjavi in sadju so pa zopet padle.

Plačilo odkupnine za kulak.

Mestno načelstvo v Mariboru razglasa: Dne 1. oktobra 1931 zapade v plačilo odkupnina za ljudsko delo na nedržavnih cestah za leti 1930/31. Občinstvo se ponovno opozarja, da poravna pravčasno s plačilnimi nalogi priobčeno odmero, ker se v slučaju prekoračitve roka zaračunijo mestni občini dovoljene 10% zamudne obresti in se odkupnina izterja prisilnim potom. Ker nimajo pritožbe zoper predpis odkupnine glede plačila iste odločilne moči, se pozivljajo tudi vsi tisti, ki so eventualne pritožbe vložili, da v izogib posledicam pravčasno poravnajo svojo obveznost.

Pri Ruški koči je sneg.

Kakor nam poročajo, imajo pri Ruški koči na Pohorju (1249 m n. m.) nad 5 cm snega, ki je zapadel že pred nekaj dnevi.

Program koncerta muzike 45. peš. puka

v parku dne 27. septembra: 1. Kovačik: Halo! Radio Praha, marš; 2. Bojto: Preludio i Hor iz opere »Mefistofeles; 3. Auber: Uvertira k operi »Fra Diavolo; 4. Mayerbeer: Fantazija iz opere »Prophet; 5. Svoboda: »Na Vardaru«, potpuri; 6. Jurman: »Veronika, pesma i fokstrot.

Vsa pota držijo v cirkusu.

Sinoči je bila v cirkusu Fischer v Magdalenskem predmestju otvoritvena predstava. Naval občinstva je bil velikanski. Promenada se je že ob 19. izpraznila, vse je pritiskalo v Magdalenski park. Ljudje so prihajali peš in z vozmi ter avtomobili, tako da je bila gneča velika in službujoči stražnik pri zapornicah čez progo pred cirkusom je imel težko delo, da je miril ljudi, ki so hoteli kar poskakat čez zapornice, ki so bile zaprte zaradi prehodov vlakov in lokomotiv ob tistem času. Živalski oddelek cirkusa je odprt dnevno od 10. dopoldne do 19. zvečer, zveri pa krmijo vsak dan ob 11. Pri prevozu priprav za cirkus in živali je v torek ušla izpred poslopja Pokojninskega zavoda zebra, ki so jo pa kmalu zopet ujeli.

Poravnalno postopanje

je uvedeno o imovini graščaka v Fai pri Mariboru dr. Alfonza Zabea. Poravnalni sodnik je dr. Kovča, poravnalni upravnik pa odvetnik dr. Slavko Forcarič.

Prva predstava filma o raku drevi ob 19. v kinu Apolo z uvodnim predavanjem g. primarija dr. Čerņiča.

Iz zdravstvene službe.

Pri mariborskem sreskem načelstvu je imenovan za zdravstvenega inspektorja štajerski rojak dr. Ivan Jurečko, doslej zdravstveni inspektor pri oddelku za socialno politiko banske uprave v Ljubljani.

Obisk sreskega načelnika v Poljčanah.

Novi sreski načelnik za Maribor desni breg g. Milan Makar je v torek, 22. t. m. obiskal Poljčane, kjer so mu bili pri županu g. Prešernu predstavljeni župani in občinski odborniki iz Poljčan, Pekla, Brezij, Lušečke vasi, Studenic in drugih krajev. Poset je napravil na domače ljudstvo najlepši vtis.

Cene soli ostanejo.

Uprava državnih monopolov v Beogradu razglasa, da ostanejo cene soli nespremenjene. Vsako povišanje je kaznjivo.

Železničarski shod v »Unionu«.

V ponedeljek 28. t. m. ob pol 19. uri zvečer bo v veliki dvorani Uniona železničarski shod. Poročal bo tajnik mednarodne transportne zveze iz Amsterdama. Potem se bo govorilo o položaju železničarjev, o izvršenih redukcijah ter o ukrepih za izboljšanje položaja železničarjev.

Darilo gasilcem.

Gospod ban dr. Drago Marušič je daroval prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu mariborskemu povodom njegove 60letnice znesek Din 1000. Prisrčna hvala! Komanda.

Izobraževalno društvo napredne trgovsko-obrtno mladine

priredi v petek 25. t. m. v Narodnem domu zanimiv šahovski večer. Predaval bo prvak Mariborskega šahovskega kluba, g. Konč, o poteku nacionalnega turnirja v Banjaluki. Predavanju bo dodal dve partiji iz Banjaluke, nakar se bo vršila simultanka. Vabimo vse šahovske interese v Mariboru, ki bi radi igrali na simultanki, da prinesejo po možnosti šahovnice s seboj. Odbor.

Nov most.

Na cesti pri Betnavskih lipah grade nov most. Zaradi tega je cesta za promet z avtomobili in težkimi vozmi do nadaljnjega zaprta.

Še je čas,

da si preskrbite v gledališču dober sedež. Rok za prijave novih abonentov poteče v soboto, 26. t. m. Ker je mariborski gled. abonma zelo poceni, je letos zanimanje občinstva zelo veliko in priporočamo čimprej prijave. — Otvoritvena predstava bo v četrtek, 1. oktobra in bo premiera dela velikega Shakespearijevega sodobnika Ben Jonsona »Volpone« v režiji J. Koviča. — V gledališču šolo za ples se še sprejemajo novinke, ki imajo veselja do plesa.

Pevsko društvo Zarja

na Pobrežju obhaja v soboto, dne 26. sept. svojo desetletnico društvenega obstoja v novi dvorani g. Renčlja na Pobrežju z izbranim programom. Začetek ob 7. zvečer. Prijatelji Zarje, gotovo na svidenje.

Izbirčni vlomilci.

Neznanci so te dni ponoči vlomili v gostilno Tončič na Pobrežju, Zrkovska c. 60. Strli so okensko šipo, zvili okensko železo ter vdrli v gostilno, kjer so pobrali in odnesli samo »Zeta« cigarete in 70 Din v gotovini. Vse druge cigare in cigarete so pustili, menda, ker monopolska uprava ni zvišala njihovih cen.

Nezgoda.

Tovorni avto mestnega stavbenika Kiffmanna se je 22. t. m. zvečer v Bresternici blizu gostilne Bruderman na novi cesti, ki drži k Sv. Križu, prekucnil ter padel v jarek. Mariborski gasilci so ga dvignili in ga prepeljali v Maribor. Avto se je jako poškodoval in je škode okoli 10.000 Din. Človeških žrtev ni bilo.

Št. III v Slov. goricah.

V nedeljo 27. t. m. popoldne igrajo diletanti Sokola Manice Komanove štiri-dejanko: Prisega o polnoči. Igralo se bo na lastnem odru, katerega si je društvo postavilo v dvorani br. Dimnika ob kotedvoru. Začetek po 3. (15.) uri. Zveze z vlaki jako ugodne. Vse prijatelje Sokolstva vabi odbor.

Akademiki — abiturijenti!

Vsak mlad človek, ki se reši objema srednješolskih klopi in stopi na svobodna akademska tla, je poln idealnih stremiljenj. On čuti dobro, da je njegova dolžnost, pridobiti si znanja v kulturnih, gospodarskih in socialnih vprašanjih. Saj je z vstopom na univerzo postal svoboden akademik, ki mora stremeti za tem, da postane vreden član našega naroda, njegov ponir in delavec. Brezplodnih ljudi in balasta, ki se ne zanima za življenjske prilike najširših plasti naroda, iz katerega je izšel, ne potrebujemo.

Delo v narodu je dolžnost vsakega akademika. To delo pa zahteva mnogo žrtev in veliko priprave ter je posamezniku težko doseči trajne in pozitivne rezultate. Izhod vam nudi le organizacija, kjer boste imeli priliko s svojimi kolegi in s skupnim delom ustvarjati ono, kar ste si začrtali kot svoj program.

Jugoslovensko napredno akademsko društvo Jadran je kot najmočnejše društvo na ljubljanski univerzi tudi najagilnejše. Saj je vsa mlada zgodovina naše Almae matris tam od njene ustanovitve, pa do današnjega dne prepletena z imenoma »Jadran«. Vsak pokret, vsako gibanje, vse manifestacije in tudi demonstracije v narodnostnem in v vprašanju zaščite študenta, akademska bolniška blagajna itd. so v veliki večini plod mladih ljudi, ki izhajajo iz Jadranskih vrst.

Zato vabimo vse novince akademike, ki so naših idej in našega programa, da vstopijo v naše društvo in skupno z nami v najintenzivnejšem delu zastavijo svoje mlade moči za blaginjo našega naroda in s tem tudi — samega sebe.

Vpisovanje se vrši vsak dan od 10. do 12. ure v društvenih prostorih: Ljubljana, Tomanova 3. Program Jadrana vedno na razpolago. Dobe se tudi vse informacije glede vpisa na univerzo in vstopa v akademske domove.

Četrtek Četrtek
4 SONDIJI 4
muzikalna atrakcija

Petek Petek
!! Svengali !!
Velika kavarna

Pri obledeli sivorumenkasti barvi kože, močnih obeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, žledčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov boleznii. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iv. Heričgo ml., Maribor, Koroška c. 15, izdeluje glinaste peči, štedilnike ter sprejema v to stroko spadajoča dela in popravila po najnižji ceni.

Kuharski tečaj.

Na zavodu »Vesna« v Mariboru se začne 1. oktobra 10tedenski dopoldanski kuharski tečaj za dobro meščansko kuhinjo. Prijave sprejema ravnateljstvo dnevno od 10. do 11. ure.

Še nekaj igralcev

državne razredne loterije pri upravi Jutra in Večernika v Mariboru, Aleksandrova cesta 13 ni zamenjalo svojih srečk. Zrebanje se je pričelo že danes, vsled česar prosimo, da se jih čimprej obnovi, ker jih bomo sicer prodali drugim interesentom.

Padec s kolesa.

Včeraj popoldne je padel s kolesa 11letni učenec Rudolf Petek, stanujoč v Koroščevi ulici 7. Poškodovan se je na levi roki. Po padcu je odšel sam na rešilno postajo, kjer so ga za silo obvezali, nato pa prepeljali v bolnišnico.

Tri aretacije

zaznamuje policijska kronika od sinoči na danes. Aretirana je bila Jožefa B. kol Micka Kovačeva, Ivan Š. in Ida O. pa sta se ga nekoliko preveč nasrkala in po ulicah razgrajala.

S kostanja v parku

je padel včeraj popoldne po neprevidnosti 12letni Rado P. iz Koroščeve ulice in si pri padcu izpahnil komolec leve roke iz sklepa. Na rešilni postaji je iskal prvo pomoč, odtam so ga odpremili v bolnico.

Vinska in sadna razstava v Beogradu

V soboto, dne 19. t. m. je bila na Kalemegdanu v umetniškem paviljonu v Beogradu v navzočnosti odposlanca Nj. Vel. kralja, generala g. Pekića, zastopnikov kmetijskega ministrstva, načelnika g. dr. Gurića in mnogih vinogradnikov in sadjarjev iz vseh krajev naše države, otvorenitev prve državne vinske in sadne razstave združene s sejmom, ki jo je priredila Glavna zveza vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. Imeli smo leta 1928 istotako v Beogradu državno vinsko razstavo združeno s sejmom v velikem stilu, vsled česar bi se letošnja lahko imenovala druga. Stvari ne koristi, če se v isti smeri sile cepijo.

Na letošnji vinski in sadni razstavi je bilo razstavljalcev vina iz Dunavske banovine 61 z 143 vzorci, iz Savske banovine 15 razstavljalcev z 39 vzorci, iz Primorske banovine 30 razstavljalcev z 57 vzorci, iz Moravske banovine 11 razstavljalcev z 36 vzorci, iz Zetske banovine 1 razstavljalcev z 2 vzorcema in iz Dravske banovine 2 razstavljalca z 2 vzorcema.

Zganje in konjak je razstavilo 3 podjetij, vsega 13 vzorcev.

Grozdje je poslalo na razstavo 15 posestnikov in zadržig, vsega 99 vzorcev.

Jabolka in slive je poslalo na razstavo 21 posestnikov, vsega 44 vzorcev. Tudi breskve, orehi itd. so bili zastopani.

Razen tega je bilo na razstavi 17 samostojnih paviljonov z vinom, sadjem in brezalkoholnimi pijačami.

Vinogradniške, kletarske in sadjarske potreščine so razstavile 3 tvrdke.

Vina, grozdje in sadje, vse je bilo zastopano v prvovrstni kvaliteti. Kakor povsod, je bilo najti tudi tu nekoliko izjem.

Razstava je bila dekorativno odlično aranžirana, v strokovnem pogledu pa zelo pomanjkljiva, zlasti kar se tiče nomenklature in razporedbe. Upajmo, da bo prihodnja tudi v strokovno-tehničnem oziru na višku.

Razstava s sejmom je trajala tri dni, obisk je bil velikanski, in tak bo, upajmo, tudi nje uspeh.

Dravska banovina se je na tej razstavi odlikovala z minimalno udeležbo, česar nikakor ne moremo odobravati. Našo čast je rešila znana tvrdka Klotar Bouvier, Gornja Radgona, ki je s svojimi proizvodi v ličnem lastnem paviljonu vzbujala splošno pozornost.

Kvaliteta naših vin in našega sadja prenese vsako konkurenco, zato ni prav nobenega vzroka, da ostajamo doma in ne pokažemo svetu, kaj imamo. Inozemski veliki odjemalci ne posečajo lokalnih zadevskih prireditelj, zato so prireditve v trgovskih centrih tudi za nas, ki toliko jadikujemo o krizi, važne. Vinogradniki in sadjarji, v bodoče torej na vsako silno prireditve tudi v Beograd! —k.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

V sredo se je odigralo na Bledu 23. kolo mednarodnega šahovskega turnirja.

Maroczy in Spielmann sta remizirala v 30 potezah. Igrala sta škotsko igro štirih skakačev.

Flohr in Stoltz sta igrala indijsko partijo. Remizirala sta v 18 potezah.

Pirc in Tartakower sta takisto remizirala. Napravila sta 48 potez. Igrala sta damski gambit. Pirc je v otvoritvi dobil kmeta, a ga ni mogel prav izkoristiti, zato se je igra končala za oba enako.

Remizirala sta tudi Kashdan in Aljehin. Niemcovič in Astaloš sta se zapela v zelo težavno angleško partijo, ki je prišla Astalošu poraz.

Bogoljubov in Kostić nista doigrala do kraja. Igrala sta damski gambit. Bogoljubov je bil že od vsega začetka v premoči. Igra je bila zvečer prekinjena v dobljeni poziciji za Bogoljubova.

Colle in Vidmar sta igrala špansko igro. Zmagal je Vidmar.

Stanje po XXIII. kolu je sledeče:

Aljehin 18 in pol, Bogoljubov 12 in pol (1), Kashdan, Vidmar 12 in pol, Niemcovič, Spielmann 12, Flohr, Maroczy, Stoltz 11 in pol, Kostić 11 (1), Tartakower 10, Astaloš 9, Colle 8, Pirc 7 in pol.

V četrtek se igrajo naslednje partije: Spielmann-Colle, Vidmar-Niemcovič, Astaloš-Pirc, Tartakower-Flohr, Stoltz-Bogoljubov, Kostić-Kashdan, Aljehin-Maroczy. Glavna borba velja zdaj drugi nagradi. Prva je itak zagotovljena Aljehinu.

Ladja z nevestami

KAKO JE Z NEVESTAMI TAM, KJER ŽIVIJO ŽENINI DALEČ ONSTRAN MORIJ.

Leto za letom odhajajo iz Anglije takozvane »ladje nevest« ali ladje z nevestami. Njih pot gre v kolonije po dalekem svetu. Ustavljajo se v vzhodni Afriki, v Bombayu in Singaporu. Na vseh teh izkrcevališčih čakajo tam na došle potnice moški. Ladje jim namreč prinašajo neveste.

V mnogih primerih se zgodi, da neveste, ki prihajajo z ladjo, vobče ne poznajo svojih bodočih mož, oziroma ženinov. Neveste pošljejo ženinom sorodniki, ki so posredovali zveze, da bi spravili parčke skupaj. Ni malo slučajev, ko pozna moški, ki si želi življenjske družice, svojo bodočo ženo samo po sliki, ki so mu jo bili preskrbeli posredovalci.

Neveste so kajpada večinoma mlada dekleta. Včasih gre deklet za fantom, ki je bil že davno ostavil domovino. Neredkoma se zgodi, da se nista ženin in nevesta videla po več let, kajti ženin je šel z doma s trebuhom za kruhom in je naročil nevesto za seboj šele ko je postal popolnoma siguren eksistence, z možnostjo za družinsko ognjišče. Dosti je slučajev, ko se neveste pripeljejo za ženini zategadeji, ker fant ne more po dekletu zaradi prevelikih stroškov s takšnim potovanjem. Ženin v takšnih primerih rajši prihrani denar, ki ga bosta mlada zakonca rabila pozneje za skupno življenje.

Seveda ni malo slučajev, ko se odpele na pot čisto mlada ženska in ženin zaman čaka nanjo, ker jo zgreši ali prepovršno pozna, da bi mogel zadeti pravo. Tako pripovedujejo o nekem dekletu, ki se je peljala za svojim fantom. Ladja je prišla na določeno mesto v Afriko. Ženin je čakal in čakal, kdaj se bo nevesta izkrcała, nje pa — ni bilo. Kaj se je zgodilo. Ladja je vozila s seboj tisto pot osem deklet. Sedem jih je planilo ženinom okrog vratu, osme ni bilo na spre-

gled. Zaman je osmi ženin pričakoval, kdaj se pokaže njen obrazek in ga osreči z nasmehom blaženstva in ljubezni. Osmo nevesta se je bila na ladji medpota izneverila svojem ženinu. Spoznala je na ladji mornarja, ki si je bil v kratkem pridobil njeno srce. Oklenila se je njega, ženina, h kateremu se je peljala, pa je pustila na cedilu.

Pripovedujejo pa še drugo, bolj romantično zgodbo, v primeri s katero je ta, ki smo jo pravkar omenili, naravnost naivna. Neka mlada Angležinja se je peljala k svojem ženinu. Sedem let se nista videla. Oba sta silno hrepenela drug po drugem. On si je bil medtem uredil udobno življenje v Iravadyju, kamor se je peljala zdaj za njim njegova nevesta. Sedem let je dolga doba. Ženin in nevesta sta se bila dogovorila, da se ji popeče on naproti. Dva dneva je potoval, da bi našel cilj svoje mladosti, sen svojih moških let v tujini. Pripravil je bil vse potrebne listine, da stopita z nevesto pred svečenika, ki potrdi in zapečati njuno zvezo za vse življenje. Toda čimbolj se je bližal čas nevestinega prihoda, tem nervoznejši je postajal ženin. Ladja z nevesto je bila prišla v Singapore pred časom. Nevesta se je bila izkrcała. Ženin pa se je bil peljal naprej. Sama samcata je bila mlada Angležinja v tujem daljnem svetu. Toda čeprav je bila prvič z doma, ni izgubila poguma. Vkrcała se je bila na ladjo v Rangoonu. Toda nesrečni ženin je bil tudi zdaj že pred njo. Odpeljal se je bil naprej v Šanghaj. Nevesta je bila medtem izvedela, da je ženin na Japonskem in slednjič sta se našla po neskončni odiseji v Yokohami. On je bil pravkar najel kajuto na neki ladji z namenom, da odrine čez Tihj ocean. V Yokohami sta oba izstopila in šla pred svečenika, ki ju je po dolgem iskanju zvezal — za vse življenje.

Sel v smrt, da dokaze svojo znanstveno trditvev

Pred 30 leti se je priselil iz Anglije v Ameriko neki Stone in si je kot majhen trgovec pridobil nekaj imetja. To mu je zadostovalo, da se je lahko odrekel trgovskemu poklicu in se ves posvetil temu, kar ga je najbolj zanimalo. Po dveh malih uspehih je Stone menil, da bo lahko nadkrilil kot izumitelj celo Edisona. Imel je namreč dva patenta in sicer aparat, uporabljen v industriji konzerv, ter v sistem tonfilma, ki je bil sicer patentiran, ni pa bil še praktično preizkušeno. Prvi patent mu je denarno omogočil, da si je uredil laboratorij, v katerega pa ni imel stopiti razven njega nihče, celo njegov stari sluga ne. Stoneja je privedel do tega strah, da mu ne bi kdo izmaknil njegovih idej, načrtov in modelov. Mnogi ameriški in evropski izumitelji se bavijo s problemom smrtnih žarkov t. j. z brezličnim prenašanjem elektrone sile visoke napetosti. Tudi Stone se je pečal s to stvarjo in je bil letos spomladi prepričan, da je našel pravo razrešitev tega vprašanja. Zato je stopil v zvezo z neko skupino interesentov, ki naj bi mu nudila denarja za nadaljnje poizkuse. V svojem rednem strahu pa, da mu njegovih še nepatentiranih načrtov ne bi izkoristili, med pogajanjmi nikakor ni hotel izdati tajnosti svojega izuma. Bil pa je pripravljen izvesti poizkus, ki je bil v resnici izvršen v nekem newyorškem laboratoriju v prisotnosti štirih strokovnjakov. Poizkus naj bi pokazal, da mu je mogoče v oddaljenosti petih metrov s popolnoma majhnim aparatom za oddajo električne struje povzročiti eksplozijo nabojev in v enaki razdalji ubiti zajca in miš. Toda naboji niso eksplodirali, zajec in miška pa sta še nadalje veselo živela. Zadnje mesece je Stone živel v veliki bedi, ker je izdal za nadaljnje poizkuse ogromne vsote denarja.

Pred kratkim pa je našel sluga Stoneja mrtvega v njegovem laboratoriju. Ker ni smel nihče zahajati v laboratorij, niso mogli niti slutiti, kaj se je zgodilo in so šele po vonju razpadajočega trupla odkrili mrtvega gospodarja. V pismu pravi Stone, da se je ubil s smrtnimi žarki, ker je hotel dokazati, da je rešil ta pro-

blem. Mrliča so našli na tleh, nedaleč pa je bil aparat, očitno za pošiljanje žarkov. Vse ostalo, kar se je nanašalo na njegov izum, je Stone uničil. Obdukcija ni mogla ugotoviti vzroka njegove smrti.

H krizi vinogradništva

Te dni smo objavili resolucije, ki so bile prošlo nedeljo sprejete na kongresu Zveze vinogradnikov kraljevine Jugoslavije v Beogradu. Zdaj imamo v rokah avtentično besedilo resolucij in vidimo, da so se pri telefonski transmisiji vrinile nekatere bistvene napake, ki jih s tem popravljamo.

Uvod v resolucijo ugotavlja, da so cene vinogradniških produktov letos padle tako nizko, da je popolnoma izključena vsaka rentabilnost obdelovanja vinogradov. Zato predlaga resolucija sledeče:

Državna, banovinska in mestna trošarina na vino naj se ukine, da se omogoči vinogradnikom prodaja vina tako, kakor prodajajo ostali poljedelci svoje proizvode. V kolikor pa bi ta predlog ne bil sprejemljiv, so predlagali vinogradniki dve alternativni in sicer:

1. Državna, banovinska in mestna trošarina naj se fiksira tako za vino v sodih kakor v steklenicah, in sicer naj znaša največ 60 par za liter, za šampanjec pa največ 5 Din za steklenico. Trošarina v tej izmeri naj se pobira v kraju potrošnje, tako da prevoz vina iz enega kraja v drugega ni podvržen plačevanju trošarine. Trošarina naj bi se dala v zakup občinam.

2. Če ne bi bilo to mogoče, naj bi se vs. državne, banovinske in občinske davkatve na vino uknile ter pavšalirale. Pavšal pa naj bi plačal točilec vina, in sicer vsake tri mesece. Država, banovina in občine bi na ta način imele večje dohodke nego sedaj.

Obe alternativni sta bili predlagani z namenom, da bi se dosegla čim večja potrošnja vina in čim večji finančni efekt.

Vpis v zadrudni register.

V zadrudni register je vpisana Splošna kmetijska agrarna zadruga v Sv. Marjetli na Dravskem polju, r. z. z. o. z.

Sport in kava

— en pojem, kajti kava je najboljša, telo in duha osvežujoča pijača pri vseh sportnih prireditvah. Kava in Meini — tudi en pojem, kajti Meinlove kavine mešanice uživajo svetovni sloves.

Julio Meini

uvoz kave
ustanovljeno
1862

Sport

Kolesarska dirka »Peruna« v Mariboru.

Klub kolesarjev in motociklistov »Peruna« v Mariboru priredi v nedeljo, dne 27. t. m. ob 9. uri medklubsko dirko na progi Maribor—Hajdina—Rače—Maribor. Spored dirke je sledeči: Seniorska medklubska dirka, 2 kroga (90 km). Darila: 1. pokal in kolajno, 2. in 3. kolajno. — Juniorska dirka: 1 krog (45 km). Darila: 1. praktično darilo in kolajno, 2. in 3. kolajno. — Prijave dirkačev se sprejemajo pri g. Kvasu, Aleksandrova cesta 34 do sobote, dne 26. t. m. Prijavnina znaša Din 5, na štartu Din 10. Pravico sodelovanja imajo vsi verificirani člani Kolutarskega saveza Jugoslavije. Člani, ki imajo zabrano štarta pri posameznih pododborih, nimajo štartne pravice. V slučaju slabega vremena se dirka preloži na prihodnjo nedeljo, dne 4. oktobra 1931.

Bojkot avstrijskega nogometa?

Prihodnjo leto bi se morala vršiti meddržavna nogometna tekma Jugoslavija: Avstrija. Ker pa je avstrijski nogometni savez iz svojega programa črtal srečanje z Jugoslavijo, se bavi JNS z vprašanjem, da prepove vse tekme jugoslovenskih klubov z avstrijskimi klubi tako dolgo, dokler avstrijski nogometni savez ne uresniči obvezo za odigranje meddržavne nogometne tekme proti Jugoslaviji. JNS je namreč leta 1924 sklenil pogodbo z avstrijskim nogometnim savezom za odigranje reprezentančne tekme v Zagrebu, Avstrija pa že 7 let ne najde prostega termina...

Mariborski klubi so seveda močno zainteresirani na razvoju tega gibanja, ker avstrijski, zlasti pa graški klubi čestokrat gostujejo v Mariboru. V slučaju bojkota avstrijskega nogometa bi v prvi vrsti bili prizadeti mariborski klubi.

Nogometno prvenstvo LNP.

V nedeljo se odigra v Mariboru prvenstvena tekma med ljubljansko Svobodo in SK Železničarjem. Tekma bo zelo zanimiva in bo Železničar moral zastaviti vse svoje sile v borbi proti ljubljanskemu prvaku. ISSK Maribor pa odigra svojo najtežjo tekmo in sicer proti ASK Primorju v Ljubljani. Zmagovalec tega srečanja bo sigurno nosil v jesenski sezoni naslov slovenskega prvaka. Ilirija gostuje v Celju proti Atletik SK in je sigurni favorit.

Medklubski odbor, službeno.

Vrstni red nedeljskih popoldanskih tekem se v toliko spremeni, da se vrši tekma SK Svoboda (Ljubljana):SK Železničar ob 14.30, tekma SK Mura:SK Železničar rez. pa ob 16. Tajnik.

SK Železničar, službeno.

Danes, v četrtek 24. septembra ob 18. uri je važen sestanek vseh igralcev. Udeležba obvezna. — Načelnik.

Dr. O. Ilanig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

»Tako mi ugajaš Cestnik, le pošteno ga primi, da bo šel kašo pihat, potem bo ime čas, da se nauči tiste ljubljanske »Novice« na pamet.

In Planinšek se je nasmejal, da se je tresel njegov okrogli trebušček ter mu je postalo oko rosno; tudi Cestnik se je poskušil smejati, a videti mu je bilo, da ga nekaj teži, zato pa mu tudi smeh ni šel od srca.

Prijatelja sta še sedela tisti dan nekaj časa skupaj pri kozarcu vina. Iz trga tisti dan ni bilo nobene gosta, pripravljeno je bilo sicer vse, da slavijo Cestnikovo zmago, toda to veselje je splavalo vsem po vodi. Zastonj je nabi! Čafuta topiče, da bi s pokanjem proslavil današnji dan; shraniti jih je moral za prihodnjo Veikonoč.

Pri vsem tem je bil najbolj prizadet davčni adjunkt Kodrič, ki je gotovo računal, da postane njegov bodoči tast župan ter odšteje svoji hčeri Roziki lepo doto; sedaj pa je prišlo vse drugače, čakati bo moral dolgo še dolgo, da se izpolni njegove iskrene želje.

VIII.

Zaroka.

Ko počti zor, ti moja boš,
I jaz za vekomaj tvoj mož,
Jenko.

Za Roziko so nastopili po nesrečnem izidu občinskih volitev težki dnevi. Oče je bil nad vse siten, nobena stvar mu ni bila prav, prijazne besede ni sprejeto več.

Za volitve je izdal dosti denarja, dohodkov pa tudi ni bilo posebnih. Tržani so nekako ustavili svoje obiske pri nem, ker se gospodar ni mogel premagati, da ne bi kazal kislega in potrtega obraza.

Tudi postrežba ni bila najboljša. Vino ni bilo kaj posebnega in tudi za prigrizniti se ni dobilo nič. Rozika je kazala blede, upadlo lice, nič ni bilo več slišati tistega zvonkega smeha kakor v prejšnjih časih. Bila je nenavadno otožna ter zamišljena.

To je opazil tudi oče Cestnik. Če je že on bil slabe volje, zahteval, da naj bo vsaj hči prijazna z ljudmi, ker drugače lahko zapre krčmo. Toda veselje in smeh sta naravna stvar in se ne dasta izsiliti.

Tako je bilo tudi pri Roziki. Nekaj časa je oče še gledal njen čemerjen obraz, nazadnje pa se je razjezil ter pri neki prički zarežal na njo:

»Ne drži se kakor kakšna kislica, sedaj sem že sit teh obrazov, mati se čmeri v kuhinji in nič ne dela, ti pa si ravno takšna, če ne bo drugače, poženem vse iz hiše.«

»O saj gremi, tukaj itak ni več obstanka za me.« odvrne Rozika ter že dvigne predpasnik, da bi si obrišala solze.

»Se že zopet kisaš, še krivega prsta ti ne smem pokazati, kakor mali otrok si,« se huduje Cestnik.

»O, da bi še bila otrok, bi vsaj nič ne vedela o vsem tem.«

»No glej jo, kake misli ji rojijo po glavi, vedno ti angelci tudi ne bodo godli, moraš pač tudi okusiti nekaj trpljenja.«

»O, tega je sedaj že preveč, saj nimate več srca za me, svoja najlepša leta bom preživela tukaj. Kaj pa potem, kdo me bo še pogledal?«

»Tedad se pa le hitro omoži, če ti to tako roji po glavi.«

»Saj se bom oče,« se razvname Rozika in stopi za korak nazaj. Iz obraza se ji je brala odločnost. Sedaj, je mislila, je čas, da pove očetu, kako daleč je z adjunktom.

»Za to je treba ženina,« meni Cestnik nekoliko bolj miren.

»Tega imam,« se odreže Rozika samozavestno ter gleda očeta, kaj bo na to odgovoril.

»To mi je novo. Kdo pa bi to mogel biti, pa vendar ne adjunkt Kodrič iz trga? Sanjalo se mi je sicer nekaj takega,« je rekel Cestnik, ki je sicer dobro vedel, kako stoji zadeva.

»Da oče, te sanje so resnične,« reče Rozika in mahoma se ji razjasni obraz, ko vidi, da je oče postal bolj prijazen.

Dolnik in njegovi prijatelji so odšli iz Cestnikove hiše dostojno in mirno. Ko so korakali ob potoku, so videli na bolj skritem mestu pod grmovjem dva možka, zraven vrč prevrežen po travi, oba sta spala ter glasno smrčala. Ko so iz radovednosti stopili bližje, so spoznali Svedrovca ter Burjana.

Ko sta namreč ta dva videla, da ne pride nobeden od vseh tistih, ki so obljubili, da bodo glasovali za Cestnika, sta spoznala, da je njegova stvar zgubljena in bo tedaj tudi odklenkalo nadaljnemu brezplačnemu popivanju.

»Kaj bi se sedaj še dalje izpostavljala ter si nakopavala Dolnikovo nevojo,« sta rekla, pograbila vrč vina, klobase, kruh ter smuknila pri uti ven, se vsedla v senco in si privoščila zadnjo kapljico, ki sta jo še danes dobila zastonj, pri tem pa se glasno smejala in se šala na račun propadlega Cestnika.

Novica, da je zmagal Dolnik z ogromno večino in doživel Cestnik kljub vsem naporom tako hud poraz, se je raznesla kaj hitro po občini Strugi in tudi po trgu Humu.

Okrajni glavar, ki se je drugače pomudil kaj rad v trgu pri Sremcu, je danes čemerno zavžil kosilo, se na to tako odpeljal in niti ni hotel poslušati trgovca Planinška. Odklonil je celo njegovo vabilo, da bi vzel pri njem črno kavo, ker je drugače vedno rad storil.

Planinšek je bil ves izven sebe, hudoval se je nase, jezil na neznačajne volilce, bil pa tudi ogorčen nad Cestnikom in njegovim postopanjem.

Takoj je pograbil klobuk, zaustil trgovino ter šel k Cestniku. Našel ga je v stranski sobi, sedečega pri mizi, pred njim je stal bokal vina. Oči je imel motne,

znamen e, da si ga je danes privoščil čez mero. Jezil se je, da je doživel strašno sramoto. Videl je, da ga nikdo ne mara razun nekaj pijančkov, ki že niso mogli drugače; osmeši a sta ga Svedrovec in Burjan, ki sta spila zadnje vino, določeno za volilce in bosta sedaj gotovo pripovedovala, kakšne limanice je nastavljal svojim pristašem. Ker ni mogel nad nobenim iznositi svoje jeze, ste postal žrtvi njegove nevolje gospodinja in hči Rozika. Nič mu ni bilo prav, vsaka stvar ga je razburila, jed, ki mu jo je postavila Rozika na mizo, je potisnil čez mizo, da je padlo vse na tla, kar je seve dobro prišlo mačku Rončeku, ki si je privoščil dobro pripravljene izrezek. Gospodinja Margareta je pustila vse ter šla na polje.

Rozika pa se je skrila v svojo sobo ter se bridko razjokala.

Takšen je bil položaj, ko je vstopil Planinšek.

»No, dober dan Cestnik, kaj pa samevaš tukaj, ga je ogovoril Planinšek ter se vsedel njemu nasproti. Cestnik ga je megenó pogledal, si pomel oči, da bi bolje videl, nato pa nekaj zarenčal.

»No, nikar ne bodi tako slabe volje, kakor da bi ti kura kruh pojedla,« ga tolaži Planinšek, »kar ni šlo sedaj, bo pa prihodnjic.«

»Oh, kaj ta tolažba, to nič ne pomaga,« se razvname Cestnik ter izpije haenkrat cel kozarec, »po toči zvoniti je prepozno.«

»Saj še boš župan, zanesti se na to,« ga miri Planinšek.

»Kaj mi pomaga to proročanje, prej ste tudi rekli, gotovo boš izvoljen, sedaj pa ta poraz. Toda vedite, ravno sedaj hočem biti župan, pozneje naj bo, kdor hoče.«

»Dragi, tega si pa tudi sam dosti kriv,« se razhudi Planinšek, ki mu to očitanje očitno ni ugajalo. »Zakaj se pa tedaj pri Severju nisi tako postavil, da bi ugnal Dolnika v kozji rog ter ga osmešil?«

»Saj je prej odšel, zato ni prišlo do razgovora.«

»Seve ne, saj sem vse zvedel, samo zabavljali so tvoji pijani pajdaši in nazadnje si utaknil tako občutno žalitev mirno v žep.«

»No, saj sem mu rekel, da ga tožim.«

»Haha, tožim,« se trpkó nasmeje Planinšek, »pa še do danes nič nisi storil.«

»Nisem imel časa,« odvrne ves razvnet Cestnik.

»Zato si pa tudi doživel to sramoto, ali misliš, da so tvoji nasprotniki padli na glavo, da ne bi razumeli, kaj ti je hotel očitati Dolnik, in ker nisi iskal zaduščenja pri sodni, so pač verjeli, da je vse to res; še tvoji tovariši so postali nezaupni, zato jih pa tudi ni bilo.«

»To misliš, da je bilo krivo?«

»Kaj pa drugega, meni se zdi, da še sanjaš.«

»Kaj pa naj sedaj naredim, ko je itak vsega konec?«

»To si lep poštenak,« se razsrdi Planinšek, »če tako misliš o sebi, potem se ti godi prav, da si pradedel.«

»Pa mi svetuj kaj pametnega.«

»Tožiti moraš, če hočeš, da boš še užival kakšno zaupanje, svojo čast moraš rešiti.«

Prazno sobo

s parketom, posebnim vhodom, elektr. lučjo, v centru mesta, oddam s 1. okt. mirni stranki brez otrok. Naslov v upravi Večernika. 2791

Damo pozor!

Novost. Specijalno barvanje las z naj-novejšim preparatom sedanosti v vseh nuancah. Za vsako barvanje garantiramo in prevzamemo osebno odgovornost. Salon Mrakič, Maribor, Čankarjeva ulica 1. 2786

Pisarno,

primerno za manjši obrat (društva), oddam izredno ugodno v podna em, v bližini glavnega kolodvora. Vprašati SPD — Putnik. 2792

Gospoda,

ki je v nedeljo, dne 13. t. m. v gostilni Anderle v Radvanju zamenjal svoj plašč z drugim, pozivljami, da zamenjani plašč proti povrnitvi ev. stroškov takoj odda v pisarni Tekstilne tovarne Ivan Braun, Maribor, Jezdarska ulica 8, kjer dobi svojega nazaj. 2788

Nemščino

govoriti in pisati se vsakdo hitro nauči po moji metodi. Kovač, Maribor. Krekova ulica 6. 2789

Pouk posameznikov

v strojepisju, stenografiji, knjigovodstvu, korespondenci. Začetek 1. oktobra. Kovač, Maribor, Krekova ulica 6.

Sladki vinski mošt

liter Din 8

J. Povodnik
Rotovski trg šte. 8

ZOO-CIRKUS

A. FISCHER

dnevno zvečer ob 20.
velike predstave.

V soboto in nedeljo
dve predstavi.

Popoldne ob 16. uri in zvečer ob 20. uri
Ogled zverinjaka dnevno od 10. predp.

Potrfti nelzmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vešt, da je naš iskrenoljubljeni, nepozabni soprog, ožltoma brat, svak in stric, gospod

Franc Večdnik

tovarnar perla

v sredo, dne 23. septembra 1931 ob 21. uri po kratki, mučni bolezni, sproveden s tolažili sv. vere, v 47 letu svoje dobe izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek, dne 25. septembra 1931 ob 16. uri iz mirvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 26. septembra ob 7. uri v župni cerkvi ev. Magdalene.

Maribor, Kamnik, dne 24. septembra 1931. 2796

ALOJZIJA VERDNİK, roj. MLEKUŠ, kot soproga, v imenu vseh ostalih sorodnikov.

Proamntni
p
dobite pr
TISKOVNI ZADRUGI
Maribor, Aleksandrova 13

Inser:raite
v
„Večerniku“